Головна » Аналітика » Статті

"Дрон-дипломатія". Як Україна запускає експорт зброї через Drone Deals та що це дасть

07:00 27.05.2026 Ср
15 хв

РОМАН КОТ

Фото: Як Україна запускає експорт зброї через Drone Deals та що це дасть (колаж РБК-Україна)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

В обмін на власні оборонні розробки Київ хотів би отримати від партнерів не лише гроші. Аби держава отримала максимальну вигоду від експорту власної зброї, готуються окремі Drone Deal.

В чому специфіка таких угод, з ким їх уже підписали, хто ще може долучитися і що зрештою отримає Україна – читайте в матеріалі журналіста РБК-Україна Романа Кота.

Читайте також: Як Європа готує арсенали для війни з Росією і чим допомагає Україна

Головне:

- **Україна готує Drone Deals для 20 країн**, обмінюючи безпілотники на фінанси, технології або дефіцитну сировину.
- **Київ ще минулого року запропонував Drone Deal зі США**. Наразі тривають переговори.
- Поки немає угоди, **українські розробники інтегруються в ринок Штатів іншими шляхами**.
- На тлі війни з Іраном **Україна підписала Drone Deals з чотирма країнами регіону**.
- **Литва стала першою європейською країною, що юридично зафіксувала Drone Deal,** а ще 6 держав готують підписання.

Україна офіційно відкрила експорт озброєнь і прагне масштабувати його через новий інструмент "дрон-дипломатії" – так звані Drone Deals (угоди у сфері безпілотних технологій).

Вперше цей термін з'явився на порядку денному у відносинах із Вашингтоном, проте згодом українська влада почала застосовувати його як універсальну рамку для співпраці з іншими ключовими країнами світу.

На практиці поняття Drone Deal поки що залишається доволі розмитим: воно поєднує в собі і прямі постачання зброї, і складний політичний бартер, і обмін технологіями. Проте для держави цей напрям уже став пріоритетним.

Так, 11 травня президент Володимир Зеленський повідомив, що **у форматі Drone Deal зацікавлені близько 20 країн.**

Для кожного регіону Київ розробляє **окрему стратегію**: десь міняє дрони на фінанси та технології, а десь – на політичні поступки та дефіцитну сировину.

Drone Deal зі США

Україна анонсувала переговори щодо Drone Deal зі США ще восени минулого року. В загальних рисах проєкт угоди передбачав постачання українських безпілотних систем для потреб США в обмін на роялті, інвестиції та закупівлю американського озброєння.

Тоді, за словами президента Зеленського, Україна запропонувала Сполученим Штатам **п'ятирічну угоду вартістю 50 мільярдів доларів**, яка передбачає виробництво до 10 мільйонів дронів на рік. Київ та Вашингтон провели низку

Реклама

НОВИНИ

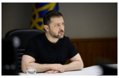

Захист залізниці, АЗС та критичних підприємств від обстрілів посилять, - Зеленський

Реклама

раундів перемовин, але до фінального документа справа досі не дійшла.

> **Читайте також:** Без зайвого шуму. Як Україна та США готують мільярдну угоду щодо дронів

В рамках угоди США прагнуть передачі технологій та доступу до прав інтелектуальної власності від України, повідомило Bloomberg джерело, дотичне до переговорів. Крім того, американці хочуть оцінити українську продукцію власними силами, перш ніж діяти далі.

За даними Bloomberg, на початку травня США надіслали Україні проєкт листа про наміри з проханням провести такі випробування.

Наразі Україна і США підготували лише меморандум, у якому прописані умови потенційної оборонної угоди, повідомляє CBS News з посиланням на свої джерела. Мова йде про можливість експорту українських оборонних розробок у США, а також про створення спільних підприємств з американськими компаніями.

Фото: президент Володимир Зеленський і міністр Сухопутних військ США Деніел Дріскол у Києві під час переговорів щодо Drone Deal (president.gov.ua)

Співпраця без угоди

Причини затримки – як політичні, так і технічні. Американська система закупівель є надзвичайно консервативною. Будь-яка іноземна технологія має пройти тривалу сертифікацію безпеки.

"Політичної рамки щодо постачання української зброї до США справді ще немає. Тому я б дуже обережно говорив про це як про вже відкритий експортний напрям. Але на практичному рівні співпраця вже рухається", – сказав РБК-Україна виконавчий директор Української ради зброярів **Ігор Федірко.**

За його словами, **співпраця розвивається передусім через прямий діалог між компаніями:** технічні консультації, демонстрації рішень, підготовку до тестувань, обговорення спільного виробництва, локалізації окремих компонентів і можливих спільних підприємств.

Один із прикладів – український виробник "Генерал Черешня", який оголосив про стратегічне партнерство з американською Wilcox Industries для створення спільного виробництва FPV-дронів і дронів-перехоплювачів у США.

Виробництво має базуватися на потужностях Wilcox у Нью-Гемпширі, а українська сторона приносить бойовий досвід, інженерну експертизу і саму технологію.

Окремо варто згадати американську програму Drone Dominance. Перший етап уже проходив у США, і багато українських виробників брали в ньому участь.

За словами Федірка, частина українських компаній показала сильний результат і перемогла. Водночас були компанії, які навіть не змогли потрапити на конкурс через складність оформлення заявок і вимог до участі.

"Зараз, наскільки мені відомо, вже триває другий етап Drone Dominance. Третій етап очікується приблизно через 5–6 місяців, хоча точної дати поки немає. Для нас це важливий сигнал: українські компанії вже заходять у практичні американські оборонні процеси, навіть якщо політична рамка щодо експорту ще не оформлена", – додав Федірко.

Мова йде зараз про певні підготовчі роботи щодо співробітництва, підкреслює співзасновник проєкту Drone.ua, експерт у сфері дронів та робототехніки **Валерій Яковенко.**

"Українські компанії на американському ринку присутні. Вони шукають можливості співпраці. Вони працюють в рамках законодавчого поля як зі сторони Сполучених Штатів, так і зі сторони України. І ніхто не збирається робити експорт без погодження", – каже Яковенко.

За його словами, мова йде про відкриття локальних юридичних осіб, а також про побудову комунікацій між локальними стейкхолдерами та українськими компаніями.

"Наприклад, деякі компанії працюють в сфері комерційних технологій, не акцентуючи увагу і не здійснюючи роботи взагалі по безпекових напрямках. Але це просто чекає свого часу, коли можна буде щось робити", – зазначає експерт.

Прорив завдяки Ірану

Довгий час **Близький Схід не був пріоритетом для України** щодо експорту зброї. Цьому була ціла низка причин – від традиційно сильних позицій Росії у регіоні до певної інерції ставлення до України.

Все змінилося 28 лютого, коли Ізраїль та США розпочали чергову війну проти Ірану. У відповідь Тегеран почав атакувати і союзників Вашингтона – арабські монархії Перської затоки. При цьому США не спромоглися гарантувати безпеку ні цих держав, ні навіть власних військових баз на їхній території.

Іран атакував такими ж "Шахедами", які Росія використовує проти України. Тож Київ наразі має найбільший досвід у захисті неба від подібних загроз. Контакти з арабськими державами з цього приводу розпочалися за лічені дні з початку конфлікту, а перші українські фахівці поїхали в регіон вже 10 березня.

Тоді ж українські виробники зброї в приватному порядку почали отримувати запити на продаж всього, що може збивати іранські дрони. Втім, з боку держави тривалий час не було дозволу на експорт, що дало привід шукати "зраду". Мовляв, Україна втрачає унікальний шанс, і поки керівництво держави зволікає, нову нішу займуть інші.

> **Читайте також:** Від дронів до танків. Хто в світі хоче купувати українську зброю та що заважає експорту

Втім, українська держава обрала **іншу стратегію** – спочатку політичні домовленості, а вже потім постачання антидронових рішень.

За інформацією РБК-Україна, українське керівництво серйозно побоюється того, що передові українські технології та виробництва можуть "витекти" за кордон, не приносячи безпосередньої користі самій Україні.

В якості прикладу співрозмовники наводять досвід інших країн, від яких Україна отримує військову допомогу: купити "напряму" якийсь серйозний продукт неможливо без політичного схвалення згори.

"Близький Схід з точки зору партнерських відносин в останні роки, особливо в сфері безпекових технологій, не демонстрував системності у продовженні партнерських відносин. Тож це велика і дуже важка робота – добитися того, щоб саме українські технології не були заміщені чимось локальним, і ми не втратили можливість впливу в цьому регіоні", – зазначає Валерій Яковенко.

Власне, цьому і слугують Drone Deals. Оскільки левова частина цих документів стосується оборонно-промислового комплексу, військових технологій та систем РЕБ, навіть їхні офіційні назви та специфікації залишаються засекреченими.

Фактично за кожною такою угодою криються цілі пакети непублічних контрактів із державним та приватним секторами.

Фото: президент Володимир Зеленський і Спадкоємний принц Саудівської Аравії Мухаммад бін Салман Аль Сауд під час переговорів про Drone Deal (president.gov.ua)

Ставка на прагматизм

Першу Drone Deal Україна підписала з Катаром 28 березня. Далі аналогічні 10-річні оборонні рамки уклали з Саудівською Аравією та Об'єднаними Арабськими Еміратами.

Наразі останнім етапом цієї експансії став квітневий візит президента Зеленського до Баку, де в межах той же концепції Drone Deal з Азербайджаном підписали пакет із шести документів. Окрім захисту неба та спільного виробництва, він охопив також цивільно-правову та енергетичну сфери.

При цьому Україна не приховує прагнення досягти "пакетних домовленостей" в рамках Drone Deals, які б зачіпали й інші галузі.

Спочатку в обмін на антидронові рішення Київ хотів отримати дефіцитні боєприпаси до ППО Patriot – єдиний надійний захист від російської балістики. Проте близькосхідні партнери зустріли цю ідею без ентузіазму, адже їм самим потрібен захист від іранських ракет. Втім, домовитися вдалося про інше.

"Зараз Україні вже гарантовані перші енергетичні результати завдяки цим угодам – необхідний обсяг пального на українському ринку забезпечується. Будуть і вагомі фінансові результати", – повідомив президент Зеленський 11 травня.

Крім того, Drone deal опосередковано сприяє співпраці в інших сферах – завдяки загальному покращенню іміджу України. Приміром, у травні до ринків Саудівської Аравії отримала доступ компанія "Фармак", а МХП – поновили раніше призупинений дозвіл на постачання в країну м'яса птиці.

Що ж до дронів та РЕБ, то на Близький Схід уже постачаються українські мобільні комплекси радіоелектронної боротьби "Буковель-AD" від компанії "Проксімус" та антидронові рушниці Piranha SF-3 від компанії Piranha Tech для точкового перехоплення БПЛА.

Крім того, контракти передбачають постачання дронів-перехоплювачів Sting від "Диких шершнів", а також експортних модифікацій морських автономних човнів Magura і Sea Baby.

Drone Deals з Європою

Іще один стратегічний напрям "дрон-дипломатії" – Європа. На відміну від Близького Сходу, тут архітектура угод вибудовується навколо створення цілої технологічної мережі.

Станом на кінець травня єдиною європейською державою, яка вже юридично зафіксувала та підписала Drone Deal, стала **Литва**. Водночас із цілою низкою інших країн угоди планується підписати вже незабаром.

На стадії підготовки, погодження та написання текстів перебувають одразу шість. Профільні міністерства спільно з українською стороною виписують деталі документів для Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Фінляндії та Італії, а також фіналізують рамку з Латвією.

Фото: Володимир Зеленський і міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус відвідують завод з виробництва дронів у Гільхінгу поблизу Мюнхена (Getty Images)

Крім того, 20 квітня в інтерв'ю телемарафону Зеленський згадував Францію, Велику Британію та Швецію як перспективні країни щодо укладення Drone Deals.

Дещо окремо – Румунія. 13 травня президент Зеленський офіційно запропонував своєму візаві Нікушору Дану долучитися до співпраці у цьому форматі. За підсумками перемовин лідери домовилися, що українська та румунська команди опрацюють усі технічні та юридичні деталі майбутньої угоди.

Загалом же у випадку з Європою – в наявності дещо інший підхід. З одного боку, у європейських Drone Deals, так само як в близькосхідних, є акцент на залучення українських фахівців для підготовки армій союзників.

З іншого боку, співрозмовники РБК-Україна в дипломатичних колах ЄС не приховують, що їм більш цікавий **не прямий експорт зброї з України**, а спільні підприємства та виробництво на власній території.

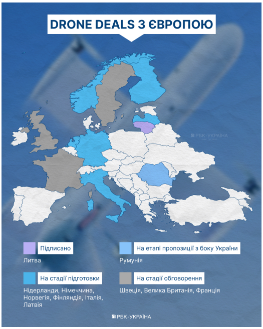
DRONE DEALS З ЄВРОПОЮ
РБК-УКРАЇНА
Підписано
Литва
На етапі пропозиції з боку України
Румунія
На стадії підготовки
Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Фінляндія, Італія, Латвія
На стадії обговорення
Швеція, Велика Британія, Франція
РБК-УКРАЇНА

Фото: Drone Deals з Європою (інфографіка РБК-Україна)

Системна співпраця

Україна та країни Європи вже тривалий час спільно і плідно працюють в оборонній сферах. На рівні всього Євросоюзу йдеться передусім про програму SAFE. Це можливість залучати українські оборонні підприємства до ланцюгів постачання та спільних закупівель ЄС.

"Іде процес, можна сказати, об'єднання, де до України ставляться не як до ресурсної бази, а як до рівноцінного партнера, а подекуди навіть до партнера, у котрого є більше досвіду і можливостей", – описує ситуацію Валерій Яковенко.

В червні минулого року з'явилася ініціатива Build with Ukraine. Її суть – в експорті українських технологій та відкритті виробничих ліній на території країн-союзників. Серед іншого, це дозволяє масштабувати випуск зброї для потреб Сил оборони за кордоном, де немає загрози російських обстрілів.

Загалом Ігор Федірко описує схему співпраці з Європою так: українська компанія приносить бойовий досвід, продукт і швидкий цикл оновлення. Європейський партнер – капітал, виробничу базу, сертифікацію, стандарти і доступ до своїх ринків. В рамках цієї моделі існує декілька успішних напрямів.

"Перший – **Німеччина**. Це один із найбільш практичних треків саме по спільному виробництву. Дуже активні і наші північні партнери: Данія, Фінляндія, Норвегія, частково Латвія. Також я б назвав Велику Британію. Там співпраця також вийшла на рівень виробничих потужностей і довгострокових програм", – зазначає Федірко.

Приміром, Culver Aerospace і Copenhagen Global A/S домовилися про виробничу кооперацію у сфері БпЛА. TENCORE та фінська INSTA – щодо наземної роботизованої платформи TerMIT. Remtecnology і фінська New Paakkola – щодо наземної роботизованої платформи LEGIT.

Окремо варто виділити Норвегію. Київ і Осло запускають **перше спільне виробництво українських БпЛА** в Норвегії, і йдеться про кілька тисяч дронів для Сил оборони України.

Також швидко рухаються Нідерланди, Румунія і Франція. **З Нідерландами вже є домовленість про спільне виробництво дронів**, а також ширшу співпрацю по ракетах, РЕБ та інших оборонних технологіях.

Румунія уже підписала з Україною заяву про намір виробляти українські оборонні системи, зокрема дрони, на своїй території. Там планується розгорнути збірку дронів від "Диких Шершнів" та деяких інших компаній.

"З Францією трек більше політико-промисловий: є рамка для розвитку спільного виробництва і глибшої оборонно-промислової співпраці", – додає Федірко.

Все разом це працює як єдина система, кожен елемент якої посилює інший.

"Drone Deals, інші формати спільного виробництва, в тому числі в рамках програми SAFE і інших моделей, дозволяють будувати довгострокові стратегічні партнерства", – каже віцепрем'єр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції **Тарас Качка**, відповідаючи на питання РБК-Україна.

Реалізація на практиці

Хоча Drone Deals поступово готуються, головне – як вони потім будуть втілюватися у життя.

За словами секретаря РНБО **Рустема Умєрова**, усі дотичні структури – апарат РНБО, Міноборони, розвідки та військове командування – домовились про спрощення процедури отримання дозволів на експорт зброї та скорочення термінів їх опрацювання.

"Сьогодні вже працюємо над практичною реалізацією – конкретними контрактами та проєктами – в рамках політичних домовленостей Drone Deal. Перші контракти вже на затвердженні, і на рубежі травня-червня очікуємо ще більше нових партнерств", – повідомив Умєров 20 травня.

Координацію цього напрямку здійснюватиме апарат РНБО, а практичною реалізацією займатиметься уряд.

Проте з боку держави залишаються проблеми. Згідно з опитуванням, яке у квітні оприлюднила асоціація "Технологічні сили України", 64% опитаних виробників зброї очікують від держави спрощення процедур, 50% – скорочення строків та 42% – забезпечення прозорості правил.

Крім того, система видачі ліцензій на експорт не завжди прозора, що створює корупційні ризики.

"Оця ідея – тому даємо дозвіл, тому не даємо – створює нерівні умови на ринку. Тобто ті, хто наближені, скажімо, до центру прийняття рішень, швидше отримують дозвіл на експорт. Тут треба виробляти інші механізми", – каже в коментарі РБК-Україна командир 67-ї бригади у 2022–2023 роках та колишній військовий аташе у Франції **Олександр Саєнко**.

Зрозуміло, що в умовах війни про вільний експорт зброї не може йти й мови. Крім того, справді важливо запобігти безконтрольному витоку технологій з країни:

"Ми не маємо права допустити, щоб унікальні українські розробки через продаж готових виробів або створення сумнівних "дочірніх компаній" потрапили до рук ворога", – заявив голова Офісу президента України **Кирило Буданов** 22 квітня.

Проте універсального рецепту тут просто не існує.

"Навіть високотехнологічні рішення можуть дійсно бути скопійованими. Для цього є бажання всіх, можливо, сторін у світі, це зробити. І ми бачили, як ці технологічні рішення копіювалися з 2022 по 2024 роки", – пояснює Валерій Яковенко.

На його думку, єдине, що може захистити від певного запозичення технологій України – це швидкість їх оновлення.

"Тобто якщо ми будемо брати до уваги поточну швидкість ітерацій безпекового обладнання і будь-яких технологій, які використовує Україна, то за нею просто не угнатися з точки зору саме швидкості адаптації", – резюмує Яковенко.

Як і з Drone Deals, найбільш ефективний формат щодо синергії влади та бізнесу ще належить напрацювати.

Питання-відповідь (FAQ)

– Що таке Drone Deal та як працює українська "дрон-дипломатія"?

– Це новий формат міжнародних безпекових угод, у межах якого Україна постачає за кордон власні безпілотні системи та засоби РЕБ.

Замість прямих фінансових розрахунків Київ укладає пакетні домовленості, міняючи зброю на закордонні інвестиції, спільні технології, критичну сировину або пальне.

– Чому затримується підписання офіційної угоди про Drone Deal між Україною та США?

– Головною причиною є консервативність та тривалість американських бюрократичних процедур, які вимагають обов'язкової сертифікації безпеки для будь-якого іноземного озброєння.

Наразі Вашингтон надіслав Києву офіційний запит на проведення власних випробувань українських технологій перед фіналізацією контракту.

– Яку вигоду отримує Україна від експорту військових технологій до країн Близького Сходу?

– Завдяки постачанню антидронових комплексів Київ уже гарантував собі стабільне забезпечення внутрішнього ринку пальним.

Крім того, ці угоди покращили загальний імідж держави, що дозволило великим українським компаніям відкрити або поновити доступ до ринків Саудівської Аравії.

– Навіщо європейські країни підписують Drone Deals, якщо вони

самі мають потужний ВПК?

– Європа зацікавлена не в прямому імпорті готової зброї, а в отриманні унікального бойового досвіду та швидких циклів оновлення українських інженерів. Через ініціативу Build with Ukraine європейські партнери надають свій капітал та майданчики для розгортання спільних ліній збірки українських безпілотників, захищених від російських обстрілів.

> **Читайте також:** Росія спробує зірвати угоди України з партнерами у рамках Drone Deals

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

Володимир Зеленський | Україна | Саудівська Аравія | Drone Deals | Miltech

Реклама

Реклама

Ad

НОВИНИ
Новини України
Війна в Україні
Економіка
Світ
Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

АНАЛІТИКА
Статті
Інтерв'ю
Точка зору

БІЗНЕС
Економіка
Фінанси
Авто
Tech
Енергетика
Біла економіка

ЖИТТЯ
Гроші
Зміни
Освіта
Суспільство

СПОРТ
Футбол
Баскетбол
Теніс
Бокс

STYLER
Люди
Тренди
Корисне
Смачно
Гороскопи

WAVE
Інсайдер
Стиль
Велнес
Культура
Подорожі
Смак
Зірки

РБК-УКРАЇНА
UA | EN | RU

Про компанію
Редакційна політика і стандарти
Як стати нашим автором
Правила користування
Правова інформація
Політика конфіденційності
Контакти
Команда
Вакансії в РБК-Україна
Розмістити рекламу

Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-05347 Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка порталу - https://www.rbc.ua. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компаній, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.